

STUDENTAVISA I TROMSØ

Organ for Tromsø-studentene
6. årgang - Nr. 6
Desember 1981

TEMA:

PALESTINA — ETTER SADATS DØD

Tema for dette nr. av Student-avisa er Palestina. I tre artikler forsøker vi å rette søkelyset på situasjonen for palestinerne etter Sadats død.

SE SIDE 4 og 5

Glimt fra NSU's kvinnekonferanse

SE SIDE 2

NY GIV FOR STUDENTERSAMFUNNET

SE SIDE 8

NSU'S KVINNE-KONFERANSE

Også i år ble Kvinnekonferansen svært vellykka! Det var satt et tak på ca. 100 deltakere og dessverre var det flere interesserte jenter

her i Tromsø som dermed ikke fikk anledning til å dra. Konferansen foregikk i Nordkantens Samfunnshus i Oslo, 30. og 31. oktober.

Mange interessante og viktige tema ble tatt opp. Opplegget gikk ut på at alle deltagerne skulle høre alle innledningene i plenum og senere arbeide med sine spesielle tema i grupper. Forelesningene starta fredag morgen med emnet «Kjønnspolarisering og hekseprosesser». Foreleseren tok utgangspunkt i det faktum at de fleste hekser var kvinner og forsøkte å få fram hvorfor og hva det var ved kvinnas situasjon som kunne føre til en slik forfølgelse. I neste emne, «Framvoksen av det borgerlige kvinneideal» forsøkte foreleseren å få fram utviklinga fra heksebålene døde ut til vi fikk et nytt bilde av kvinna som et passivt svakt vesen uten viten, gjennom å se på den økonomiske utviklinga i samtida. Det blei også forelest over emnene «Kvinnesynt i bibelske myter» og «Mytetolkning og myteteori». Under «kvinnesynt i bibelske myter» blei det sett på skapelsesmyten. Utgangspunktet var at denne myten som forma menneskesynet i vår kultur og at der er en levende myte som har påvirkningskraft også i dag. Under «Mytetolkning og myteteori» ble det gått nærmere inn på hvordan man kan lete etter myter i en tekst og hvordan en modell med utgangspunkt i myter kan være egnet til å få fram skjulte forhold.

Lørdag starta med forelesning om «Humaniora i krise». De humanistiske fag står i dag svakt i forhold til andre fag. Krisen viser seg konkret i nedskjæringer i bevilgninger og arbeidsplasser. Foreleseren var ei dansk jente som har engasjert seg i arbeidet for å få bukt med denne krisen, som i Danmark er svært tydelig. Forelesningsrekka ble avslutta med «Myter om den onde stemor og «Eksempel på bruk av kvinnebilder i litteraturen». Formålet var å se på hvordan kvinnebilder er blitt skapt i litteraturen og på hvilken måte disse mytene har blitt og blir brukt.

Etter forelesningene ble deltagerne delt inn i grupper. Hver gruppe skulle arbeide ut fra emner som var tatt opp. Det var også meningen at alle gruppene skulle diskutere tverrfaglighet.

I denne forbindelse ble det også diskutert hvorvidt det skal/bør opprettes såkalte tverrfag. Eksempel på slike kan f.eks. være at det gis rom for prosjekter som foreslås og til en viss grad kjøres av studenter. Disse skal innebære en kritisk humanistisk tilnærming/forskning, som tenker i prosesser og utvikler kritiske alternative forsøk med forskning og formidling. Slike tverrfag ble opprettet i Århus i Danmark allerede i 1972.

Også krisen for de humanistisk-filosofiske fag ble diskutert her.

Ved HF i Bergen og Oslo vil det bli oppretta såkalte «delfag», i forsøket på å imøtekomme denne krisen. At disse blir opprettet er allerede et faktum og da er det viktig at stu-

Konferansen samla omlag 100 deltagere.

dentene er med og bestemmer på hvilke premisser delfagene skal foregå.

Gruppearbeidet blei framført i plenum, her fikk tverrfaglighetsdebatten brei plass og mange var interessert i å høre mer om erfaringene ved Tromsø universitet. Til slutt blei debatten om separate kvinneorganisering innledet, — skal konferansen fortsatt være

åpen bare for kvinner? Det blei en del diskusjon og ut fra denne diskusjonen blei det utforma et vedtak: «NSU's kvinnekonferanse vil på det sterkeste avvise en åpning for mannlig deltakelse på de årlige kvinnekonferansene. Kvinnene i NSU ønsker å drive kvinnekamp ut fra våre egne premisser. Bare en konferanse for kvinner alene vil

kunne fylle de motiver for slike samlinger som er ønsket, nemlig kvinnelig samling om fag- og annen politikk, kvinneskolering og styrking av kvinnesolidariteten.»

Det blei også tid til en fest. Fredag kveld var det dans, mat og kultur på Disen Gård, en fin gammel herregård. Som avslutning på konferansen var det arrangert roc-

kekonsert i samarbeid med D. Norske Studentersamfunnet. Konserten blei avholdt i kjelleren på Chateau Neuf. Gruppen som spilte het Pink Champagne og bestod av fire svenske jenter som spilte deilige punk med feministiske tekster, for en fullsatt sal.

Alt i alt var det enighet om at kvinnekonferansen 1981 var et vellykket arrangement. Opplegget var godt organisert, konferansen var lærerik, den gav impulser og ledet til å fortsette de diskusjoner som oppsto. Skal fingeren settes på må det være at kanskje var det mye stoff, konferansen var preget av tidsnød. Ellers kan det sies at det var vanskelig for mange å følge med i plenumsdiskusjonene fordi det blei diskutert ut fra gruppemateriell som ikke alle hadde fått utdelt på forhånd og kunne sette seg inn i. Til slutt blei det trykt ønske om at konferansen neste år blir lagt utenom en by. Jenter holder på med mye interessante og mange hadde lyst til å bedre kjent og høre mer om de enkelte jentenes prosjekter. Det blei dårlig tid til dette under konferansen og mange mente at et kursstykke utenom en by kunne rette på forholdet ved at folk ikke blei spredt.

Konferansen gav i alle fall mye utbytte, det var et arrangement som absolutt svarte til forventningene. Forelesningene, referat fra gruppediskusjonene og referat fra konferansen i sin helhet vil sannsynligvis utkomme i bokform. Formentligvis blir det ikke altfor lenge til.

Jentebandet Pink Champagne, som hadde to-års jubileum akkurat denne kvelden, i aksjon.

STUDENTAVISA I TROMSØ

Organ for Tromsø-
studentene

6. årgang - Nr. 6 - Desember 1981

Berit Brendskag
Ingrid Mathiesen (ansv.)
Vigdis Anita Nilsen (ansv.)
Toril Ringholm
Svein Stamnes

Adr. Søndre Tollbugt. 7b, Tromsø
Tlf. 81715.

Studentavisa er organ for studentene ved
Univ. i Tromsø og kommer ut ca. en gang i
måneden.

Redaksjonen er valgt på Sos. Fronts
politiske grunnlag.

Trykt i 1600 eks.

Bruddet i NKS/AKP

Og så har det skjedd det som mange ventet måtte skje, nemlig et brudd i NKS/AKP.

I Tromsø har 21 personer gått ut og tar i en veggavis artikkel et kraftig oppgjør med AKP.

Uenigheten med partiet går i første rekke i synet på demokrati og maktutøvelse under sosialismen og hvilken rolle partiet skal ha. Skal partiet ha den ledende rolle selv om proletariatet vil eller ikke? For å utelukke muligheten for at proletariatet vil kunne velge andre linjer, mener så ledelsen at partiet må ha den ledende rolle. Dette er den tradisjonelle marxist-leninistiske/stalinistiske varianten av marxismen.

Noe uventet var da ikke dette da demokrati og diskusjon aldri har hatt høy prioritet i AKP og vil vel neppe få det heller.

All opposisjon har lbitt stemplet som «høyreavvik» og ikke akkurat «snille» metoder har blitt brukt mot dem som har vært aldri så lite uenig med partiledelsen.

Det rådende prinsipp i diskusjoner har vært: Vær enig, bøy deg eller gå ut.

På grunn av pengemangel ble det dessverre kun en 8 siders avis denne gangen, men vi kommer igjen for fullt etter nyttår.

Arbeidsprogram for Sosialistisk Front

Utgangspunktet for det studentpolitiske arbeidet må være vår konkrete situasjon, dvs. fag og arbeidsforhold og den samfunnsmessige sammenheng dette går inn i. Det er staten som organiserer og finansierer utdanningssektoren.

Den statlige utdanningspolitikken er grovt sett underlagt to hensyn:

— Kapitalens bestemte kvalifikasjonsbehov, altså hva slags ideologiske og kunnskapsmessige kvalifikasjoner skoleelever og studenter må ha for å være nyttige for kapitalen. Disse kravene endrer seg i takt med utviklingen i resten av samfunnet.

— Behovet for å holde utgiftene til slike uproduktive sektorer som utdanning, helse- og sosialvesen så lave som det er mulig. Dette gjelder spesielt perioder der kapitalen er i krise.

I dag gir dette seg utslag i:

— Nedprioritering av universitetene gjennom fastfrysing av bevilgninger og regulering av studenttilgangen.

— Overgang til kortere og mer fleksible utdanningsformer (DH-systemet) og omlegging av universitetsutdanninga: Studietidsnedkorting, innføring av kortere kursenheter og vektall, skille mellom forskning og undervisning.

— Dårligere studiefinansiering og velferdstilbud.

— Strengere politisk kontroll gjennom nye valgordninger og forsøk på innføring av disiplinærreglement.

FAGLIG OG POLITISK DISIPLINERING

I dag er det ikke lenger de store og helhetlige universitetsplanene vi blir stilt over for, men den konkrete gjennomføringen av innholdet i dem gjennom lokale dryppvise reformer. Flere av reformene er gjennomført, i dag er ex.phil truet.

Reformene er viktig fordi de virker direkte styrende og disiplinierende inn på det faglige arbeidet. Både utenomfaglig og fagkritisk virksomhet blir vanskeliggjort. Kontrollen med utdanningens innhold og den faglige-politiske disiplineringen blir på denne måten sikret gjennom budsjettpolitikken og tilstramminger i studiestrukturen.

For sosialister er det viktig å peke på at statens politikk ikke er tilfeldig, men et resultat av de problemene det kapitalistiske samfunnet til enhver tid skaper. De yrkesfunksjoner som fagene skal kvalifisere oss til fyller bestemte samfunnsmessige behov: Vi skal tilegne oss teknikker for «løsning» av samfunnsmessige motsetninger og skaffe oss de rette kunnskaper til bruk i kapitalens utbytting og rovdrift på naturressursene. De som skal ut i skoleverket skal lære

elevene at det borgerlige samfunnet er det beste samfunnet og at problemer innen dette samfunnet lar seg løse innenfor dette samfunnets rammer. I helse- og sosialvesenet skal vi drive renovasjonsarbeide samtidig som samfunnsutviklingen skaper stadig flere sosiale og medisinske problemer.

Det er nødvendig at sosialister analyserer og kritiserer hvordan faget og våre framtidige yrkesfunksjoner er underlagt det kapitalistiske systemet. Bare på denne måten kan det bli en konkret sammenheng mellom vår egen situasjon som studenter og akademikere og kampen for sosialismen.

SOSIALISTISK FRONT vil derfor kjempe mot både økonomisk og sosial forverring og faglig politisk disiplinering som gjør oss til lydige brikker i kapitalens sitt spill. Foruten det direkte studentpolitiske arbeidet, slutter Sosialistisk Front opp om streikestøttarbeid, kvinnepolitisk arbeid, økopolitikk, målsak og internasjonalt solidaritetsarbeid.

ARBEIDSPROGRAM HØSTEN 1980

1. DEN STUDENTPOLITISKE AKTIVITETEN

Arbeidet med å styrke den studentpolitiske aktiviteten på ulike nivå på Universitetet vil bli høyt prioritert av Sosialistisk Front -80. Et uttrykk for dette er omorganiseringa av Studentutvalget. Hovedallmøtet fungerer ikke tilfredsstillende i dag. Derfor er det av stor betydning å ha et Studentutvalg der alle instituttene er representert. Gjennom ei prøveordning med valg til SU på instituttnivå, håper vi å kunne løse noen av de problemene som har eksistert, bl.a. som følge av dårlig kommunikasjon.

Imidlertid er det klart at dette ikke er noen løsning på den generelt dårlige oppslutningen omkring studentpolitikken. Sos. Front vil derfor forsøke å få igang en bred debatt omkring den studentpolitiske organiseringa her i Tromsø.

Gjennom en årrekke er det drevet en reformpolitikk overfor ut-

Forts. 6. side

Inntekter og utgifter på kollisjonskurs

Av Jens Bjørnøvd

Så har vi vært ute og aksjonert igjen. Studenter og elever over hele landet har på forskjellige måter markert sin misnøye med statsbudsjettet og den negative utviklinga av student- og elevøkonomien. Det kan derfor være på sin plass å gjøre opp status — to uker før stortinget skal slutte seg til/evt. ikke slutte seg til, det foreslåtte «bidraget» til studiefinansiering.

Situasjonen i dag, Inntektssida.

Situasjonen er enkel å oppsummere. Årets statsbudsjett vil bety en ytterligere nedgang i reallønna vår. De siste tre årene har vi hatt en nedgang i kjøpekrafta på 10,8 %. Med årets budsjett får vi en ytterligere nedgang på 4,3 % (dersom vi anslår inflasjonen i 1982 til 15 %). Altså tilsammen en nedgang på 15,1 %.

Så er det bare å spørre seg selv, hvilke andre grupper ville ha god-

Utgiftssida.

Bolig- og velferdstilbudet for elever og studenter vil få seg en alvorlig smekk etter nyttår. Såvidt det er mulig å anslå nå, vil gjennomsnittsprisen for studenthybler ligge i skikket 7-750 kroner etter årsskiftet når man ser landet under ett! Våren 1982 vil borteboerstipendet være 470 kroner, høsten -82 vil det ligge på 550 kroner. Borteboerstipendet skal som kjent dekke de meromkostningene studenter og elever har ved å bo borte. Misforholdet mellom tallene skulle være åpenbart for enhver!

Skatte- og subsidiepolitikken. Regjeringa Willoch har med brask og bram kunngjort omfattende skattelettelse i den kommende regjeringssperioden. Prisen for dette blir omlegging og opphevelse av den indirekte beskatninga og av subsidiepolitikken. Problemet er bare at denne politikken rammer dem med liten eller ingen

skatt å bli lettet for, men som til gjengjeld må betale det hele koster gjennom dyrere forbruksvarer. Kort sagt — lavtlønsgrupper som f.eks. elever og studenter.

Krisa er her!

Vi så det i fjor, vi ser det i år. Idealenes tid er forbi med de økonomiske krisetider. Det er finansdepartementet som bestemmer innholdet i sosial, bolig og utdanningspolitikken. De siste års stortingsmeldinger innenfor disse feltene gir gode eksempler på dette. Den delen av meldingene som omhandler målsettingene er meget velmenende og formelig flommer over av forståelse for de problemer man drøfter. Blar man videre til ressursdelen, delen hvor de konkrete løsninger presenteres, blir det ikke fullt så rosenrødt. Idealer er en ting, finanspolitikken er i disse høyrebølgetider tydeligvis noe helt annet.

Målsettinga om lik rett til utdanning er ikke noe unntak fra den tendensen. Fortsatt en gallionsfigur, men heller ikke særlig mye mer.

Hva så, er det bare å resignere

for finansdepartementets uimotståelige kraft, skal vi legge oss på rygg og ta imot? (Enkelte moderate) grupper innenfor den studentpolitiske sandkasse er tydeligvis av en slik oppfatning. Bl.a. gikk enkelte direkte imot aksjonsdagen den 10.11.).

Det som må skje nå er akkurat det motsatte av resignasjon. Situasjonen har i dag fått en såpass alvorlig karakter at vi må si stopp. Norsk Studentunions landsstyre vurderte situasjonen slik at dersom det ikke blir foretatt endringer av de foreslåtte nye husbankreglene, står man ikke overfor noe annet valg enn å måtte oppfordre til landsomfattende husleieboikott

fra og med 1. februar. Kombinasjonen av priseksplosjon på studentboliger sammen med en langvarig negativ utvikling av inntektene har skapt en situasjon som er umulig å godta.

Dette er situasjonen før Stortinget har behandlet disse delene av årets budsjett. I skrivende stund er det et visst håp om at det kan gis en åpning for unntak for studentboliger fra de nye husbankreglene. Når det gjelder studiefinansieringssida er situasjonen lite hyggelig. Til tross for elev- og studentprotester mot forverringene, synes det ikke som om det vil bli noen forbedringer i forhold til det grunnlaget som ble lagt i Willochs tilleggsproposisjon. (Hvordan det grunnlaget er, skulle være tilstrekkelig redegjort for ovenfor).

Med forbehold om uventa gavepakker fra Kåre, vi må nok forbedre oss på konfrontasjoner etter nyttår. Valget synes enkelt slik tingenes tilstand er!

PALESTINA ET

Anwar Sadats død — eit supplement til vestens nekrolog

Av Halvard Tjelmeland

Anwar Sadat — USA imperialismens viktigste støttespiller i Araberverdenen. (Foto: PALESTINE)

Gravferda til den drepte stats-sjefen i Egypt vart ei merkeleg forestilling. Medan bare tre av dei 21 arabiske land var til stades, var til gjengjeld heile den imperialistiske verda til overmål godt representert, m.a. med opptil fleire tidlegare amerikanske presidentar og fredsdua Begin. I Norge var det direktesending frå heile gravferda, med ein tragisk og salvesfull undertone. Her var det den einaste fredsvenn og demokrat i heile den arabiske vera dom gjekk til grava.

— Ein Stor Statsmann Har Forlatt Oss. Eit slikt skodespel blir ikkje sett i scene for ein kvar diktator som blir drept. Det er då også så openbart kva som er det politiske føremålet: Sikra Camp David-avtalen og den vestlege verdas og USA-imperialismens sterkaste bastion i dette strategisk viktige området. Sadats død blir altså utnytta politisk. For dei som ikkje sympatiserer med dette politiske føremålet, kan det vera på sin plass med somme opplysningar om Sadat sin politiske biografi.

Sadat kom til makta i 1971, etter ein periode med politisk høgredring og økonomisk stagnasjon i tida etter junikrigen i 1967. Hans program var å løysa dei økonomiske problema i landet gjennom ei tilnærming til USA og dei reaksjonære arabiske regima. Nassertidas statlege planapparat og nasjonaliseringar vart for ein stor del avvika. Denne utviklinga skaut særleg fart etter oktoberkrigen 1973 mot Israel, som styrka

Sadat sin stilling både i Egypt og i den arabiske verda. Dørene vart frå 1975 opna på vidt gap for utanlandske investeringar og i 1976 vart dette fulgt opp med ein liberalisering av det politiske livet. Begge deler spelte fallit. Det vart smått med utanlandske inve-

steringar og ingen produktiv utvikling av den egyptiske økonomien. Derimot utvikla det seg eit sterkt parasittært borgarskap, knytta til finanskapital og turisme, som ikkje investerte langsiktig på ein måte som kunne få ringverknader. Luksuskonsumet auka desto meir. Den miserable økonomiske tilstanden som utvikla seg ramma særleg dei fattigaste og førte til eit omfattande opprør i 1977. Etter dette har dei demokratiske skinnreformene mista betydning fullstendig, og forfølginga av den stadig breiare opposisjonen har blitt trappa opp til det nå herskar fullstendig unntakstilstand. Egypt vart i Sadats siste leveår ein politistat.

Til Sadat sin utanrikspolitik er det også ein del å seia. Egypt har overtreke etter Iran som USAé imperialismens bastion i Midt-Austen, retta mot dei progressive kreftene i området. Egypt er blitt fullstendig isolert i den arabiske verda som følgje av separatfreden med Israel. Camp David-avtalen var ikkje bare eit uttrykk for at Sadat ville gi det palestinske folket sine rettar på båten for å styrka sine kredittar hos Uncle Sam. Denne avtalen ga samstundes Israel ryggen fri i den verste aggresjonsperioden i Israels blodige historie, med invasjon i Libanon i 1978 og ein kontinuerlig terrorbombing i tida etter — både direkte og gjennom marionetten Haddad. Med den rolle som Sadat har spelt dei siste åra er det lett å forstå både gleden i den arabiske verda og den pompøse demonstrasjon av sorg vi har vore vitne til i vesten over Sadats død.

Palestinerne er klare til å forsvare seg.

Folk på flukt i

Kort oversikt palestinern

Ca. 15.00 før Kristus: Josva starter erobringen av Israel ved å innta Jeriko.

132 e-Kr.: Romerne ødelegger Jerusalem-jødene spres over den vestlige verden.

638 Kaliff Omar etter Romerne trer fram.

1517 Osmannerne brer Palest trykkingen av folkegruppene

1800-tallet: De a svært tilbake tilnet med Euro

1897: Den Sionist organisasjon s Dens viktigste kolonisere Pale Ortodokse Jød var Messias' opp

Ca-1900: Jødisk Palestina skyter

1918: Balfour-erke britisk støtte målsetting.

1922: Sionistene løfter om stø kolonisering m danne et «Jødis i Palestina».

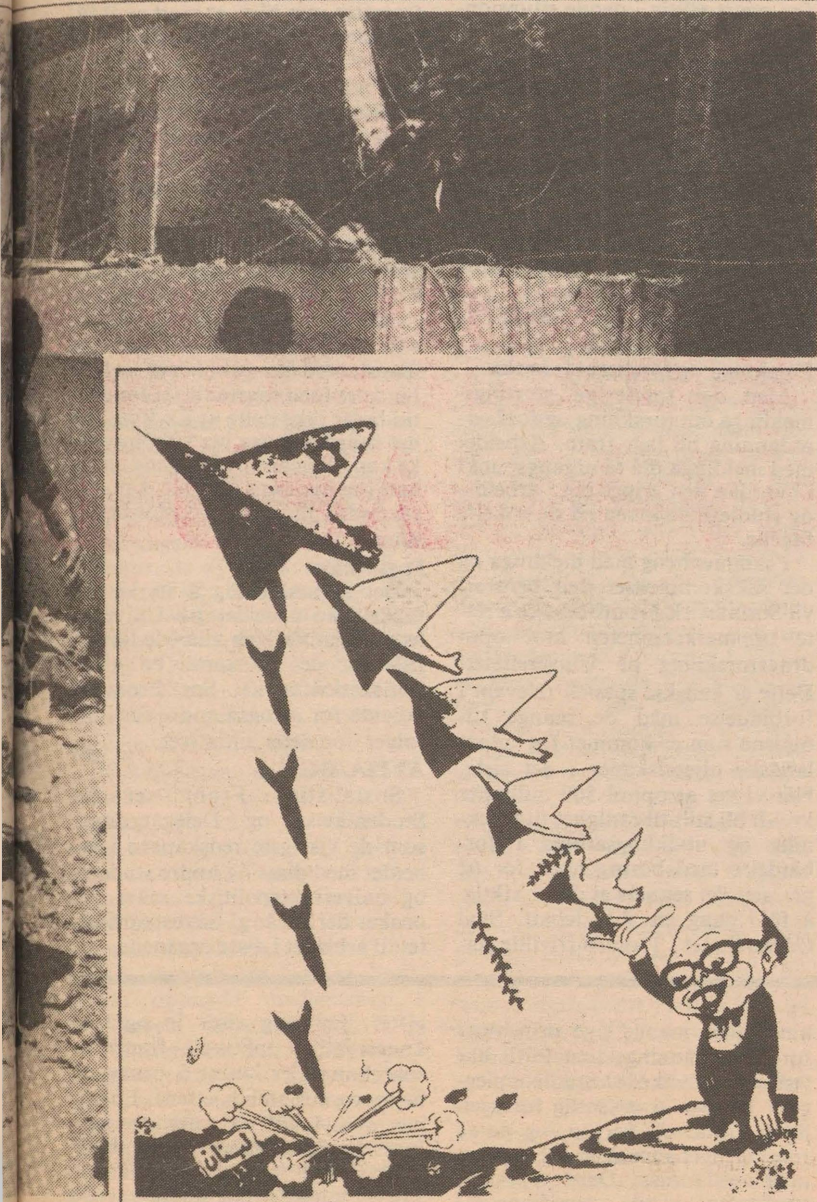
19-20-30-åra: Sto kjøp av jord stinerne redus rangs borgere grad, arbeidslø øker. De f sammenstøt fir 2. v.krig.

1947: FN vedtar stina med opp Israel. Palest araberlandene rett til å gjøre Krigen mellom Israelerne og P realitet fra dag.

ER SADATS DØD

Et skudd mot Egyptis allianse med USA

Av Arne Overrein

Libanon. (Foto:PALESTINE)

Over historie

AV
ARNT
UCHERMANN

15. mai 1948: Israel proklameres som selvstendig stat og krigen øker i omfang.

1956: Under påskudd av å ville hindre Egyptisk nasjonalisering av Sueskanalen går Israel, Frankrike og England til angrep på Egypt. USA og Sovjet (!) stopper krigen.

For Englands og Frankrikes vedkommende betydde dette slutten på deres tidligere stormaktsherredømme i området — denne rollen ble nå fullstendig overtatt av USA og Sovjetunionen. Nassers anseelse vokste enormt i den 3. verden og han sto fram som den ledende skikkelse i araberverdenen.

1958: 10.000 amerikanske soldater landsettes i Libanon for å sikre et fortsatt pro-vestlig styre i landet.

1967: «6-dagerskrigen» i juni resulterer i at Israel okkuperer Golan-høyden i Syria, erobrer vestbredden av Jordan og tar hele Sinai til Sues-kanalen. Israels territorium fire-dobbles.

1967: I sikkerhetsrådets resolusjon kreves det at Israel skal trekke sine tropper tilbake fra de områder som er okkupert fra Syria, Jordan og Egypt under krigen. Palestinerne nevnes ikke med et ord.

1969: I Kairo inngås en avtale mellom en rekke araberland som garanterer Palestinerne rett til opphold i Libanon.

Siste halvdel av 60-åra: Palestinerne begynner å gjøre seg

gjeldende. Fathah får tillatelse til å trene i våpenbruk i Syria.

1970: Kong Hussein av Jordan går til angrep på Palestinske flyktningeleirer i Jordan.

1973: Oktoberkrigen mellom Syria-Egypt og PLO på den ene siden og Israel resulterte i en slags status quo, men er en stor stimulans for araberlandene.

1974: Det arabiske toppmøte i Rabat anerkjenner PLO som Palestinerne legitime representant. Arafat taler i FN og 105 stater anerkjenner PLO.

1975-76: Borgerkrig i Libanon. Høyreorienterte krefter forsøker og motarbeide det Palestinske nervær i landet. De venstreorienterte i Libanon og Palestinerne står sammen.

1978: Israel, Egypt og USA inngår Camp-David-avtalen. Den gir fred mellom Egypt og Israel, Sinai skal tilbake til Egypt. Palestinerne får intet. PLO betrakter avtalen som et forrederi fra Sadats side mot Palestinerne sak.

1978: Israel invaderer Libanon. Trekker seg tilbake og de Israelske posisjoner overtas av FN.

1981: Sadat myrdes. Kina trapper ned sin støtte til PLO. Hellas varsler at de vil anerkjenne PLO. Når kommer Norge etter?

26-10-81: Egypt og Israel skal drøfte palestinsk selvstyre, som bestemt i Camp-David. Palestinerne skal ikke være med.

Sadats død brakte enda mer usikkerhet inn i planene for en fredsløsning i Midt-Østen på USAs og Israels premisser. Den demonstrative og krampaktige hylling av «fredsvennen» Sadat, viser at også Begin og de vestlige lederne forstår situasjonen slik. Faren er tilstede for at Egypt igjen kan slutte seg til den arabiske blokk og dermed isolere Israel i regionen. Dermed vil det bli vanskeligere for USA å balansere mellom den arabiske leir og sionistene. Muligheten for økt sovjetisk innflytelse — etter mange års tilbakegang — vil igjen være til stede.

USAs målsetting i regionen er et omfattende militært samarbeid både med Israel og de konservative arabiske regimene. Dette samarbeidet er langt på vei utviklet gjennom omfattende våpenleveranser, felles militærøvelser o.s.v. med land som Egypt, Sudan, Oman, Somalia og — naturligvis — Israel. President Reagan prøver dessuten å overtale den amerikanske kongressen til å selge overvåkningsfly av typen AWACS til Saudi-Arabia.

Mordet på Sadat er bl.a. en advarsel mot å alliere seg for sterkt med USA og å komme inn under vestlig økonomisk og kulturell innflytelse. I hele den arabiske verden

er nemlig folkemassene fiendtlig innstilt mot den vestlige innflytelse i de privilegerte sjikt og i reaksjon mot dette vekker de til live islamsk religiøsitet og pisker opp en fanatisme som destabiliserer regimene. Det var en slik fanatisme som satte en stopper for Sadats livsbane. I Iran kan vi i dag bivåne resultatene av at disse kreftene har erobret den politiske makta.

Det saudiske kongehuset innsier at det kan bli styrtet fra maktens tinde, dersom det allierer seg for nært med USA og setter igang en kapitalistisk «modernisering». De understreker derfor sin islamske rettroenhet og tradisjonisme. Denne rettroenhet fører bl.a. til at den religiøse motsetning til den jødiske stat blir hovedsaken. For Saudi-Arabia er det et viktig punkt at Israel blir fratatt kontrollen over de hellige islamske steder i Øst-Jerusalem, som ble okkupert av Israel i 1967. På dette punkt er det uoverstigelige motsetninger.

Den arabiske verden preges i tiltakende grad av kaos og indre oppløsning p.g.a. motsetningen mellom en moderne importert kapitalisme og det tradisjonsbundne samfunn. For 20 år siden var de arabiske land enda preget av den anti-koloniale kampen. Regimene hadde massene bak seg i en pan-arabisk nasjonalisme som var retta mot Israel.

I dag bruker regimene mestepar-

ten av sin energi til å holde seg sjøl ved makta og befolkningen preges mer av en tilbakeskuende religiøsitet — den arabiske nasjonalismen og de sosialrevolusjonære strømningene spiller en underordnet rolle. Egyptis forvandling fra et anti-vestlig regime på 50- og 60-tallet til et pro-amerikansk regime på 70-tallet må forståes ut fra denne sammenhengen. Men til tross for denne høyredreining, vil ikke USA gi slipp på sitt «sikre» kort i regionen, nemlig Israel, for å gå inn i en allianse med den arabiske verden.

Dersom USA godtok en egen palestinsk stat, ville den arabiske verden hilse en slik allianse velkommen og USA ville sikre sine posisjoner. Men skal palestinerne i det hele tatt få et tilbud som det er verdt å forhandle om, må USA ofre de fanatiske sionistene som bare er blitt mer aggressive etter hvert som «fredsprosessen» med Egypt har utviklet seg. Et slikt offer er USA ikke villig til og dermed er situasjonen fastlåst.

Grunnen til denne holdning er neppe sentimentalitet over gammelt vennskap, sjøl om det også spiller inn, men manglende tiltro til stabiliteten i de arabiske land. Disse land har ikke et samfunns-system som garanterer en varig pro-amerikansk politikk. Angrepet mot ærestribunen i Kairo, var en påminnelse om dette.

Israelske okkupasjonstropper på Vestbredden. (Foto:PALESTINE)

Stortingsvedtaks verdi, og - og følgene av å trenere dem

Av Steinar Solberg

De som har forsøkt å hindre gjennomføringen av stortingsvedtakene om Alta-utbygging er straffet med bøter — stortingsvedtak må jo gjennomføres. Såvidt vites har ikke påtalemyndigheten foretatt tilsvarende forfølgninger overfor den avgåtte regjering som hindrer igangsetting av bygging av universitets- og regionsykehus i Tromsø. Dette til tross for at det er to stortingsvedtak, 20/6 1969 og 3/6 1981, bak bygging av de Medisinske Institusjoner (MI) i Tromsø. Den avgåtte regjeringens boikotting av stortingsvedtakene består i at deres forslag til statsbudsjett for 1982 ikke inneholder lånebevilgning over Kommunalbanken til bygging av MI. Stortingsvedtaket fra 1969 om bygging så raskt som teknisk og praktisk mulig, og vedtaket fra i år om byggestart i 1982 har tydeligvis liten verdi får våre tillitsvalgte. Hvor er Guttorm Hansen og hans partifellers politiske «ansvar» i denne utbyggingssaken?

Tanken om et universitet i Tromsø skriver seg fra 1918 da grosserer Hans Meyer i Mo i Rana tar initiativet til «Fondet for Nord-

Norges Universitet». Til tross for sterke innvendinger fra medisinsk fagekspertise sørpå — bl.a. ville ikke pasientunderlaget bli stort nok til å frembringe tilstrekkelig interessante tilfeller — vedtok Stortinget i 1969 oppretting av Universitetet i Tromsø, med en medisinsk skole som den vesentlige del. Ved siden av motstand fra fagfolk sørpå hadde det kommande euniversitet nok et vesentlig problem — tak over hodet. Professor Peter F. Hjort som ledet interimstyret og var Universitetets første rektor, og var en kapasitet av uvurderlig betydning for oppstartingen, skisserte to mulige løsninger: Enten bygges MI ut for vi starter opp, eller så starter vi raskt opp i provisorier hvor vi kun har det mest nødvendige, og flytter over i de permanente anlegg når de blir ferdige. Den siste løsning ble valgt, og det første medisinerkull ble tatt opp høsten 1973. Om de da hadde vist det vi vet i dag er de lite trolig at det samme valg ville blitt gjort.

For å få undervisning og forskning til å fungere under de provisoriske forhold var det klart at en betydelig merinnsats fra lærerne var nødvendig. Denne ekstra-innsats har hele tiden vært til stede, samtidig som flere av lærerne har nedlagt et stort arbeid planlegging av MI.

En sterk drivkraft bak har vært at en bedring av de kummerlige forhold skulle være nær forestående. allerede i dag er MI 8-10 år forsinket. Den stadige utsetting har foregått uten høylydt klaging fra lærerne, som under vanskelige forhold har gitt oss studenter en god undervisning. Det å ikke stadig klage over forholdene har tydeligvis ikke vært klokt, det har blitt oppfattet som at tingenes tilstand er god. Endel svakheter skal nevnes: For få og for små undervisningslokaler. Når vi studenter skal undersøke pasienter er undersøkelsesrom en mangelvare, undersøkelse og gruppeundervisning kan foregå i korridor eller på et 6-mannsrom med skjembrett rundt sengen. Kort sagt er de nåværende bygg uegnet som universitets-

og regionsykehus. Teoribygget, hvor de medisinske basalfag holder til, tilfredsstillende hverken brannforskrifter eller arbeidsmiljølov. Åsgård Sykehus som bl.a. rommer det samfunnsmedisinske institutt, ligger så langt unna at nær kontakt mellom de 3 medisinske institutter er vanskelig. Videre er administrasjon og andre institutter spredt utover Tromsø by.

Flere viktige vitenskapelige stillinger har vært vanskelig å få besatt, og endel står pr. i dag ledig. For å konkurrere med universitetene sørpå om den akademiske arbeidskraft må ikke Tromsø bare være like bra, men bedre, for å få de beste folkene, vi har nemlig geografien i mot oss. Stortingsvedtaket om byggestart neste år medførte et lettelsens sukk, etter mange års uvisshet på grunn av utsettelsene, for så at pessimismens klamme hånd legger seg over miljøet da det viste seg at stortingsvedtaket ikke var mye verdt for den avgåtte regjering. Denne nye usikkerhet vil neppe virke positivt på rekrutteringsproblemen.

Vel klar over risikoen for å bli beskyldt for fremsettning av trusler og såkalt krisemaksimering mener jeg at dersom den nye regjering ikke tilgodeser MI i sitt statsbudsjett for 1982 vil den medisinske skole i Tromsø komme i alvorlig fare. Det er nemlig begrenset hvor lenge et esel sliter og drar bak en gulrot som stadig dras lenger og lenger unna. Stadige løftebrudd er lite inspirerende for folk som må yte ekstra innsats under vanskelige forhold for å holde gode funksjoner i gang. Det er tegn i tiden som tyder på at det vil bli et legeoverskudd i Norge i nær fremtid, men det er inderlig å håpe at ikke dette er måten myndighetene ønsker å kutte ned på utdanningskapasiteten på. Dersom også den nye regjering velger å sette universitets- og regionsykehusfunksjoner i Nord-Norge i fare betyr dette et brudd på distriktpolitikken samtidig som det er en akseptering av at helseregion 5 (Nord-Norge) skal ha dårligere helsetjeneste enn det øvrige land.

Den medisinske studieplan i Tromsø er vel verdt å ivareta. Den

Arbeidsprogram

Forts. fra 3. side

danningssektoren som betyr faglig og politisk disiplinering. En passiv studentmasse fungerer som en støtte for denne utviklinga. Heving av den generelle politiske aktiviteten på Universitetet er derfor svært viktig i denne situasjonen.

2. STUDENTSOSIALE SAKER

Sosialistisk Front vil følge opp det arbeidet som er påbegynt i forbindelse med den negative utviklinga av utdanningsfinansieringa. Det er uklart hva Førdes innrømmelser i denne saken konkret vil innebære. Derfor må alle muligheter stå åpne når det gjelder arbeidet til høsten.

3. GENERELLE UNIVERSITETSPOLITISKE SAKER

Forskning og forskerutdanning

Med det første vil stortingsmeldinga om forskning og forskerutdanning bli lagt fram. Arbeidet med meldinga må ta utgangspunkt i hvordan den griper inn i arbeids- og studietilstandene på de enkelte fagene.

I sammenheng med meldinga og det sakskomplekset den berører, vil Sosialistisk Front forsøke å rette oppmerksomheten mot oppdragsforskning på Universitetet. Dette er kanskje spesielt relevant i forbindelse med de mange tilbudene som er kommet fra utenlandske oljeselskaper i det siste. Når vi vet at opptil 500 millioner kr. vil bli stilt til rådighet til forskning og utviklingsarbeid i forbindelse med boring nord for 62 gr., sier det seg selv at det er viktig å få i gang en slik debatt. Skal Universitetet i Tromsø frivillig set-

te seg i en «gisselsituasjon» overfor oljeselskapene?

Examen Philosophicum

Arbeidet med Ex.Phil. vil med nødvendighet bli viktig kommende semester. Dette på grunn av de framstøt som bl.a. er gjort av IMR i forbindelse med ny fagplan. Her er det snakk om å redusere Ex.Phil. til 5 vektall fra tidligere 7 vt. Studentene har på Instituttallmøte gått i mot denne nedkortinga, men det ser ut som om man fra institutt hold er innrettet på å sette hardt mot hardt. Det er i slike konkrete saker det er viktig å stå i mot forsøkene på å uthule Ex.Phil. Vi mener det er nødvendig med et forberedende kurs som tar opp erkjennelses- og vitenskapsteoretiske problemer i forbindelse med fagstudiene. Imidlertid betyr ikke dette at Ex.Phil. slik det fungerer i dag her i Tromsø ikke kan bli bedre. Å få i gang en debatt om hvordan Ex.Phil. kan gjøres bedre blir derfor av stor betydning.

Fagkritikk

Det er nødvendig å styrke det fagkritiske arbeidet på Universitetet. Et initiativ er allerede tatt på ISV der det er startet en «fagkritisk skriftserie». Sos. Front vil arbeide for at også andre institutt følger opp dette initiativet.

AVISA/DG

Sosialistisk Front ser på Studentavisa og Delegatgruppa som de viktigste redskapene i arbeidet med disse og andre student- og universitetspolitiske saker. Vi ønsker derfor å gi høyeste prioritet til arbeidet i disse organene.

inneholder mange nye prinsipper for legeutdanning, som hittil har vist seg vellykkede. Studieopplegget i Tromsø er vesentlig forskjellig fra Oslo og Bergen, og de få forandringer som skjer der er i retning av Tromsø. Denne spesielle studieplan burde myndighetene verne fremfor å sette i fare.

Lokale arbeiderpartifolk og arbeiderpartiavisen «Nordlys» har det ikke lett om dagen. De strever med å bortforklare sin regjeringens løftebrudd med å foreslå at de manglende bevilgninger var et «arbeidshull». Jeg velger å tro at det ikke menes alvorlig at Kongeriket statsbudsjett er basert på hell og uhell.

For den nye regjering kan denne saken sees fra flere sider. De kan stå steilt på sine prinsipper om å skjære ned på de offentlige ut-

gifter. Erfaring viser jo også at konservative politikere finner at sparekniven er lettest å bruke på helse- og sosialbudsjettene. En annen synsvinkel vil være det nær forestående omvalg i Troms, hvor Høyre kan ta et Kr.F. mandat. Høyre sanker neppe stemmer ved å fortsette treneringen av MI i samme fylke.

Dersom den nye regjering opprettholder Arbeiderpartiets løftebrudd og mangel på ansvar overfor stortingsvedtak, vil ikke det bare være et skudd for baugen for den medisinske skole i Tromsø. Det vil også berøre sentrale deler av vår konstitusjonelle orden, politikernes egen respekt for sine egne vedtak — politikernes egen «sivile ulydighet».

Steinar solberg
stud. med.

Universitetet åpner sine dører

Ti år er snart gått sia Tromsø fikk sitt universitet. Det er nå en arbeidsplass for nærmere 650 ansatte og bortimot 2000 studenter. Det er klart disse setter sitt preg på byen, men dette «preget» har vel ikke i første rekke vært særlig faglig opp gjennom årene. Men nå har vi hatt anledning til å vise at vi også driver med faglige aktiviteter på de forskjellige instituttene. I fem lørdager på rad fikk alle instituttene anledning til å «vise hva de kan». Da var det «Åpent hus» for byens befolkning. Det er vel en umulig oppgave å vise fram et fagområde i løpet av noen korte formiddagstimer, men et lite innblikk, eller overblikk, kan man få.

På alle instituttene var det laget utstillinger som de besøkende kunne gå rundt og se på. Samtidig

holdt en del av forskerne foredrag om hva de holdt på med, og hvorfor.

For barna ble det kjørt filmer hele dagen, noe som viste seg å være svært så populært. Gratis saft og kaffe fikk man også.

Det meldes om godt besøk fra alle institutt. Det ble ikke talt opp hvor mange som var innom på hvert enkelt sted, så noen rangering kan vi ikke gi. Men medisinerne ligger godt an til førstepllassen med sin store hjerteutstilling, som trakk mange folk.

Stor interesse var det også for modellen av nybyggene i Breivika, som fulgte alle utstillingene. Så folk i byen er altså interessert i hva vi driver på med rundt omkring på universitetet. Kanskje det var en ide å lage en tradisjon av dette arrangementet?

Modellen av det nye universitetssentret i Breivika var noe av det som vakte stor oppmerksomhet blant folk. Den fulgte utstillingene, og var med på alle Åpent Hus dagene.

ENERGI MOT APATI

Tekst og foto: Rune Hagen

Nyrock miljøet i Tromsø — hva kan man si om det?

— Jo, byen har blant annet Norgez største rockeklubb og gruppa Norgez Bank som i oktober slapp ut sitt andre vinylprodukt — en maxisingel med fire låter. Men nyrockmiljøet og Norgez Bank er kun to år gammelt. I disse dager er det nemlig ganske nøyaktig to år siden Studentersamfunnet i Tromsø arrangerte den etterhvert så sagnomsuste «Pønk-kroa» (3. november 1979). For ettertida skal altså Studentersamfunnet ha sin behørlige plass når nyrockens utvikling i Tromsø skal omtales. Det var også her i Brennkantina en november-lørdagskveld i 1979 det begynte for Norgez Bank.

Stemninga var aggressiv, ølsalget måtte stenge allerede kl. 22.00, vinduer blei knust og ølflaskene suste omkring. Allikevel, gjør de altså det ofte så utskjelte Studentersamfunnet det første prisverdige initiativ for nyrocken i Tromsø. En måned senere var Rockklubben et faktum og Norgez Bank hadde oppnådd medlemskap i Dagbladets Dusteforbund. Men fra Dusteforbundet i 1979 har Banken i løpet av to år steget mot stadig større høyder. I dag spiller gruppa både for Rockklubben, gir energifylte innskudd til et apatisk, tvangskosende Prelatenpublikum og spiller på Studentkroa. Og nå kan man for andre gang få kjøpt plate med gruppa.

«Energi mot Apati», er et vasekte Tromsøprodukt. Ser man bort fra pressing og skjæring er alt arbeid utført i byen. Norgez Bank spilte den inn i Tromsø Lydstudio, plata er produsert av Bjørn Henriksen (for de som ikke måtte vite det: Bjørn er veteran innen rocken i Tromsø — ja, det var vel han som startet det hele engang på slutten av 50-tallet. Siden har han bl.a. vært innom både Pussycats og On the Rocks). Maxisingelen slippes ut på det nystartede plateselskapet Rocky-records, som samarbeider med Tonofoto i Tromsø. Distribusjon og markedsføring foregår også med utgangspunkt i Tromsø. Hvis responsen på «Energi mot Apati» blir tilfredsstillende, vil Rocky-records i framtiden fortsette med tre-fire årlige plateutgivelser i serien Tromsørock. Uti november kommer andre utgivelse. Det blir Zakalin med singelen «Morra reggea». Men tilbake til den nye Norgez Bank-skiva. Som prøveprosjekt er den blitt et tilfredsstillende produkt. De fire låtene er også svært forskjellige, og viser at Banken behersker de fleste stilarter innen den nye bølgen.

Side 1 begynner med «Tromsø Brenn!» En Clasc-inspirert låt i god norsk og lokal-relevant oversettelse. Arrangementet er såpass forskjellig fra «London Burning» at man knapt kan snakke om plagiat. Låta kan kritiseres for å være noe neddempet i forhold til skikke-

lig råpønk. Dessuten synes jeg sangen kommer for lite fram. Det er beklagelig, ikke minst på bakgrunn av den gode teksten:

Rase ruinert i byen
uten nokka mål
det eneste som tælle
e betong å stå
alle sammen prate
men det e kun om dop
å igjen om natta
runge det et rop.

Tromsø Brenn
av kjedsomhet no
Tromsø brenn
vi må gjøre nokka no.

Deretter følger Ska-låta «Utfør Kainnten». En velpolert, meget dansbar melodi som står i skarp kontrast til den dystre teksten. Her får også de fem i banken god hjelp av blåsere, som bidrar til en fyldigere sound.

Side to åpner med en melodi med et sterkt Heavvy-preg, «Welcome to The Madhouse» (det er bare tittelen som er engelsk) Jeg synes sjøl dette er platas beste låt med skikkelig, ekte driv og god tekst mot nynazismen. Så avsluttes plata med 80-års versjon av 60-års slager «Just a little tear-drop». Denne klassiske Pussycats låta presenterer Norgez Bank sgar i reggae-takter. Maltraktering vil nok noen si, men den låter faktisk ganske bra i ny utgave. «Energi mot Apati» kan trygt an-

befales — responsen har da også vært enorm. Nærmere 300 plater gikk ut de første dagene den var i salg. Så man må kanskje være rask, skal man få tak i et eksemplar.

I januar eller deromkring slipper Banken ut en tredje singel. Den

blei innspilt i Mai i lydstudio i Oslo i sommer og inneholder to egne låter: «Berlin», en rolig reggaemelodi med sterk tekst inspirert av boka «Det er for jævlig å være ung». «Kollisjonskurs» blir B-siden, og her forsøker Banken seg på funk-rock med heldig utfall.

Norgez Banks vokalist — Erik Smith-Meyer.

MAKTENS ANSIKTER

Av Erik Oddvar Eriksen

«Maktens ansikter» heiter ei nyleg utkomen bok som Kristian Andenæs, Tom Johansen og Thomas Mathiesen, har redigert. Undertittelen er «Perspektiver på makt og maktforskning». Boka er ei artikkelsamling der dei ulike bidraga er knytt saman med at dei forhold seg anten direkte eller indirekte til «Maktutredninga» og det perspektivet på makt som der er lansert.

I tillegg til dei meir grunnlagsteoretiske overlegningar om maktbegrepet er fleire temaer handsame, frå disiplinering av sosiologien, via kvinner og makt til minoritetar og makt.

Å skulle gje ein skikkeleg og kritisk kommentar til heile boka ville krevje mykje spalteplass. Eg vil heller ikkje framheve einskildbidrag framfor andre, men berre nemne at innleiinga av redaktørane er svært vellukka etter mitt syn. Den forklarar i klare og enkle ordlag kva striden står om, og kvifor denne boka er blitt til.

Delar av boka er ein kritikk av det maktbegrepet som kjem fram i Maktutgreiinga og korleis dette systematisk fører til ei «eindimen-

sjonal» oppfatning av røynda. Med dette vil forfattarane ha fram at Maktutgreiinga ikkje får blick for det som verkeleg konstituerer, skapar og vedlikeheld maktforhold. Og det er dette som er interessant å studere om ein skal forstå makt strukturelt og ikkje berre som eigenskaper ved individ og organisasjonar.

Eit slikt strukturelt maktbegrep kjem då også fram i ein del av bidraga. Den eigentlege og vesentlege makta viser seg som ei meir skjult form for påverknad og disiplinering. Ei makt som er boren oppe av strukturelle ordningar og som set seg gjennom bak ryggen til aktørane. Dette er eit perspektiv på samfunnet som understrekar det kollektive og solidariske kopla med ei erkjenning om at det finns klare maktgrupper og konfliktliner i samfunnet.

Ei lita innvending til slutt. Fleire av artiklane knytter an til positivisme debatten som rasa her til lands på sitt verste (og beste) for ca. 10 år sia.

Det er viktig at vi trekker på lærdommen frå denne debatten i diskusjonen om maktutgreiinga. Imidlertid er det kanskje ei litt

rask slutning å hevde at maktutgreiinga er ei enkel tilbakevending til positivistisk vitskap av gammelt merke. Eit slikt perspektiv kan vere med på å skjule for dei viktige nyinnsiktene desse bidraga

representerer i å formidle kunnskap om det seinkapitalistiske systemet av i dag.

I tillegg til redaktørane har følgjande personar ytt bidrag til boka: Harriet Holter, Tom Lø-

land, Dag Østerberg og Beatrice Halsaa.

Boka bør bli lest av mange.

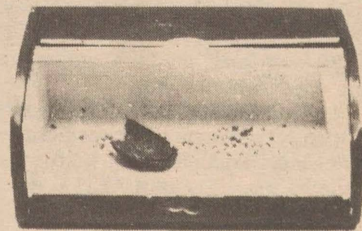
Maktens ansikter. Gyldendal/Fakkelbok

Matnyttig om studielån.

Studenter • Skoleelever

Opprett studiekonto hos oss. Det gir rett til:

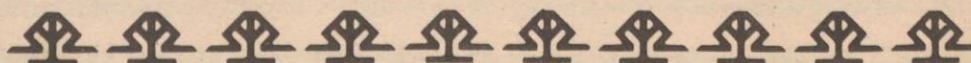
Forskuddslån
Tilleggs lån
Etableringslån

Ta kontakt med oss for nærmere opplysninger.

Tromsø Sparebank

- der det skjer noe

- Men Studenter- samfunnet var ikke dødt

Studentene i Tromsø har igjen fått et studentersamfunn! I universitetets tidligere år fantes det visstnok et aktivt studentersamfunn også her i byen. Men det var i de dager da den politiske aktiviteten blant studentene litt større enn i dag. Etter har som vi vet all politisk aktivitet dabbet av, så også med det engang så livsfriske studentersamfunnet. Det skal etter sigende ha utviklet seg til en eksklusiv diskusjonsklubb for de viderekomne i politisk teori (skribentens karriere her i byen er for kort til ved egen erfaring å kunne bekrefte dette. Vi må her støtte oss til mer eller mindre sikre historiske kilder). Oppslutninga blei dårlig, økonomien enda dårligere, og til slutt var det bare underskuddet som kunne bekrefte at det hadde eksistert et aktivt studentersamfunn på dette Norges yngste universitet.

— Men «nu rør det på seg» igjen! Seks entusiastiske studenter har nå påtatt seg å blåse liv i studentersamfunnet vårt. De seks er: Bjørnar Storeng, Inger Eidsten, Helge Opsjøn, Christine Aman-

dou, Hermann Knutsen og Tore Svarverud.

I høst innkalte de til generalforsamling, hvor de stilte til valg en bloc. Valget var enstemmig. Naturligvis, hadde vi nær sagt. De tilstedeværende overgikk formelig hverandre i å rose kandidatene for at de ville påta seg det arbeidet det er å drive et studentersamfunn. Det lille som kom fram av skepsis kom faktisk fra det nyvalgte styret selv. Enkelte var litt redd for at interessen for de tilbudene styret har tenkt å komme med, ville være så liten at dette forsøket på å blåse liv i studentersamfunnet ville falle i fisk. Men vi får tro at denne skepsisen ikke er særlig stor, ettersom de tross alt tar sjansen på å prøve. Flere av de som var til stede påpekte da også at om det ble dårlig framme i begynnelsen, kom det nok sikkert til å gå bedre etter hvert. Det ble sagt at det gjaldt å opparbeide et godt rykte, sånn at folk ble interessert i å gå på møter i studentersamfunnet.

Programmet til det nyvalgte styret, som forøvrig hevder seg tverrpolitisk sammensatt, går da også i

Glimt fra Studentersamfunnets fest.

første omgang ut på å få studentersamfunnet til å fungere igjen. Det skal skje ved å arrangere diskusjonskvelder over emner som interesserer studenter og folk flest. De mer avanserte politiske prinsippdiskusjoner lar man være. Nå gjelder det å få aktiviteten opp, og å dekke underskuddet som står igjen etter forrige styre.

Et av de planlagte møtene er allerede gått av stabelen. Dette er «Veien til nedrustning og fred», som vi bringer omtale av i dette nummer.

Videre er møtetemaene: den 20/11 «Norsk oljeøkonomi» — hvorfor går Tromsø konkurs, mens oljemilliardene strømmer opp ute i Nordsjøen? Den 27/11 er temaet «Sjekking», inspirert av Øystein Gullvåg Holters bok om samme emne. Ellers vil man prøve å arrangere krokvelder innimellom så langt kapasiteten rekker.

Studentersamfunnets styre: Bak fra venstre: Helge Opsjøn, Cristine Amandou, Hermann Knutsen, Bjørnar Storeng, Inger Eidsten og Tore Svarverud.

AKP, nedrustning og Studentersamfunnet

Av Erik Oddvar Eriksen

Studentersamfunnet i Tromsø er igjen på beina. Etter å ha ligget nede ei tid har eit «samlingsstyre» teke over og vil forsøke å drive det.

Det tykkjer eg er svært positivt. Vi treng eit studentersamfunn også i Tromsø som kan vere eit forum for politisk diskusjon og andre, meir kulturelle aktivitetar. Styret er tverrpolitisk samansett, grupperingar som AKP ml og AUF er med.

Eg gjev full honør til dei som er gått inn i styret for å drive eit slikt arbeidssamt organ som Studentersamfunnet er. Ikkje få timar går med til å førebu eit politisk møte, — problem med innleiingar, med lokale, annonsering, underhaldning osv.

Eg vil imidlertid kome med nokre kommentarar til møtet om forsvarspolitik med omsyn til samansettinga av del innleiarpanelet, og kvifor eg meiner at vi godt kunne ha klart oss utan AKP si deltaking i ein slik debatt.

Tidlegare har Studentersamfunnet arrangert slike møter der Forsvarsforeninga deltok ja til og med som arrangør, og det var forsåvidt greit så lenge det var eit Rød Front-assosiert styre i Samfunnet. Det ville imidlertid vere uheldig om Studentersamfunns styret no også skulle diskvalifisere seg frå å kunne ta opp skikkelege temaer og gje det ei politisk forsvarleg handsaming ved at Styret igjen framsto som AKParar.

Til dette møtet i haust var ein «AKP-kanon» frå Oslo henta opp for å snakke forsvar!

To liner i forsvarspolitikken kom fram på dette møtet, ein representert ved oberstløytnant Svedd frå Forsvarets Overkommando og Per Gunnar Gabrielsen frå AKP, og den andre representert ved Herman Ruge Jervell frå «Aksjonen mot atomvåpen» i Tromsø.

Dei to førstnemnde køyrte som vanleg på Sovjet sitt ønske om verdshegemoni og at det berre er gjennom fortsatt å vise militær styrke og fasthet ovafor østblokka at Vesten kan oppnå noko.

Dette er trist i ei tid kor store delar av Europa marsjerer, kor Tyskland marsjerer og kor Italia marsjerer. Denne gongen ikkje for krig, men mot krig. Vi ser i dag kimen til den største antimilitaristiske rørsla i historia. Det er til dette vårt håp for framtida kan knyttast, det finns ikkje noko alternativ til avspenning og forhandling om våpenkontroll.

I mot dette er AKP sitt perspektiv stadig vekk at gerilja-krig er tingen og at det no gjeld å få styrka sivilberedskapen. «Styrke forsvaret, ha ingen illusjoner om stormaktene sin fredsvilje, spesielt Sovjet sin». I dag er dette miliarisme på sitt verste og det er eit kraftig brot på heile den sosialistiske tradisjonen sitt antimilitariske perspektiv.

AKP-perspektivet er livsfarlig fordi det ikkje har blikk for kva slag forskjell det er på våpna i dag og tidlegare. Det ser ut som om dei fortsatt lever i ei verden kor kuler og krutt og talet på mann under våpen, er det som avgjer eit krigsutfall.

Dette er å vere blind for den kvalitative forskjellen det er mellom dei tradisjonelle våpna og den våpenteknologien vi i dag er vitne til.

Det unike ved situasjonen i dag er at det nettopp ikkje er politikken bak våpna som er det avgjerande, men at våpenteknologien i seg sjøl kan utløse ein atomkrig. Argumentasjonen til Gabrielsen og co. liknar til forveksling på Reagan sin begrunnelse for å gå imot strenge kontroll av håndvåpen i USA: «Det er ikkje våpen som drep, det er fingeren på avtrekkaren».

Heldigvis vart då møtet i Studentersamfunnet «redda» fordi det tilfeldigvis var til stades ein del folk i salen som kunne bakke opp Jervell. Møtet vart «tilfeldigvis» eit bra møte med rette perspektiv på kva atomvåpen og ein eventuell krig i dag betyr.

Dette altså heller på tross av samansettinga av deltakar-panelet enn på grunn av det.

Til styret i Studentersamfunnet vil eg gje det rådet at dei ikkje gjev AKP klippekort på alle innleiingar, om dei i framtida vil bli oppfatta som tverrpolitisk samansatt.

Spesielt når det gjeld forsvarspolitik kan vi godt klare oss utan deira deltaking.

ette synet på forsvar og atomvåpen var godt nok teare på av oberstløytnant Svedd og andre frå den kan-